

MINUTENBLAD

DOSSIER No. PD 3952

NAAM: KLEIN, Johannes Wilhelmus

S VII
S III (recl. bl. w. concept-rapport)
13-2-47

F

8-MRT. 1949

Gera. 3-5-50.

Nat :

s :

m

KLEIN

J

W

Geb :

Alias :

Te :

Ber :

Adres :

Zie : OD 849

PD 3952

Inf* : Nov. '47/25186/OD 849 - Res. Kolonel. Oud Burgemeester.
Voorz. Volkswerberbaarheid.

F

* Datum vermelden.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

13 februari

7.

's-GRAVENHAGE,

Javastraat 68

Tel. { 111539
 { 112778 .

194

No. **B.10678.**

gen:

Dict.: **R.**

Typ.: **Svd.**

GEHEIM.

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **J.W.Klein .**
Vereeniging "volksweerbaarheid".

Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie afschrift aan te bieden van een rapport, samengesteld door een ambtenaar van mijn dienst, betreffende den Res.-kolonel, tevens oud-Burgemeester J.W.KLEIN, wonende Daendelsstraat 39, 's-Gravenhage en de Vereeniging "Volksweerbaarheid".

Het zij mij vergund U, korthedshalve, naar den inhoud van het rapport te verwijzen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST,
namens dezen:

U.

J.G.Crabbendam.

AAN:
den Min.v. Binnenlandsche Zaken
" " " " Justitie
" " " " Oorlog.

F

Betreft:

J.W.Klein
Daendelstraat 39
te
's-GRAVENHAGE.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-2-'47

O FEB. '47
ACD/10678

Johannes Wilhelmus Klein, geboren 15 Mei 1877 te Mark (Md.) woonde tot 12 Januari 1924 te Amsterdam. Hij is Nederlander en belijdt den Gereformeerden Godsdienst, hoewel hij van oorsprong eigenlijk tot de Christelijk-Gereformeerde Kerk behoorde. Hij is jarenlang directeur geweest van een bouwnaatschappij te Amsterdam en was daar indertijd lid van den Gemeenteraad. Op 6 Juni 1929 trouwde hij te Laren (N.H.) met Hermine Maria, Elisabeth Van Rossun, geboren 13 November 1891 te Oudenbosch en was voordien gehuwd geweest met Petronella, Adriana de Jonge, geboren 13 Dec. 1885 te Amsterdam (overleden 26 Mei 1928 te Laren (N.H.)).

Zijn tweede vrouw (Van Rossun) was de weduwe van den vroegeren Burgemeester Sigmond van Werkendam. Deze vrouw heeft drie kinderen uit haar eerste huwelijk nl.

1. Gijbort Michiel, geboren 2 November 1915 te Werkendam,
2. Johannes Petrus, geboren 13 April 1920 te Werkendam,
3. Arie, geboren 1 November 1923 te Werkendam.

Uit het huwelijk met Klein werd op 11 April 1930 te 's-Gravenhage een zoon geboren, genaamd Johannes, Wilhelmus, Herman. Bij Koninklijk Besluit van 14 December 1923 werd Klein benoemd tot Burgemeester van Ridderkerk, uit welke functie hij omstreeks Maart 1935 ontslag vroeg, hetwelk hem bij Koninklijk Besluit d.d. 1 Mei 1935 werd verleend. Als Burgemeester was Klein in de gemeente Ridderkerk niet bijzonder geliefd. Hij was naar den zin van de daar wonende plattelandsbevolking te veel "groot stadsmensch".

Klein werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau en vestigde zich op 27 April 1935 te 's-Gravenhage aan het adres Juliana van Stolberglaan 34. Sedert 2 September 1941 staat Klein te 's-Gravenhage ingeschreven aan het adres Daendelstraat 39.

Bij het invullen van de z.g.n. reconstructiekaarten voor de Bevolking te 's-Gravenhage, verklaarde Klein, dat zijn vrouw nog in Wageningen woonde aan het adres Rijksweg no. 89.

Hoewel Klein den Gereformeerden Godsdienst belijdt, zou hij thans hoofdzakelijk ter kerk gaan in de Ned.Hervormde Kerk.

In de administraties van de Politie en de Politieke Recherche Afdeling te 's-Gravenhage komt de naam van Klein niet voor, terwijl in de Documentatie van het Bureau Nationale Veiligheid een kaart van J.W.Klein aanwezig is, die het volgende vermeldt: "Leider van de Organisatie "De Nationale Concentratie." Zou betrokken zijn geweest bij het naar Engeland gaan (pogen) van J.R.Rijperda-Wierdama. Hij wilde dezen man nl. een brief meegeven voor Minister Gerbrandy." Het daarop betrekking hebbende dossier no.3063/IV blijkt echter niet te vinden te zijn. Klein, die Anti-Revolutionnair is, bewoog zich veel op het terrein van semi-militaire organisaties.

Sedert 1917 is Klein een van de Voormannen van de bij Koninklijk Besluit van 12 Februari 1900 goedgekeurde Vereeniging "Volksweerbaarheid" (zie bijgevoegde statuten Bijlage I).

Deze Vereeniging heeft, volgens Klein, een actieve rol gespeeld bij het bezworen van de z.g.n. "Troelstrabeweging" in 1918. Officieel trad deze Vereeniging op ter versterking van de geestelijke en lichamelijke weerbaarheid van uitsluitend loyale Nederlanders. Het eigenlijke doel van de Vereeniging moet men echter zien als het vormen van reserves, die in geval van nood ter beschikking van de wettige Overheid kunnen worden gesteld, voor het verleenen van actieven steun, om bewegingen, die tegen het wettige gezag zijn gericht, den kop in te drukken.

Februari of Maart 1918 werd de toenmalige reservekapitein Klein vanwege den Generalen Staf, in het geheim, belast met de leiding van een eventueele mobilisatie van de, bij de Vereeniging aangesloten groepen, voor het geval er iets mocht gebeuren.

In dien tijd leunde de organisatie voor het bereiken van haar eigenlijke doel tegen de legerorganisatie.

Den avond vóór het uitbreken van de "Troelstrabeweging", waarvan de opzet de legerleiding niet onbekend was gebleven, werd kapitein Klein bij den toenmaligen Chef van den Generalen Staf ontboden. (De desbetreffende briefkaart is nog in zijn bezit).

Dien nacht kreeg hij opdracht de noodige reserves te mobiliseeren en direct gedeeltelijk naar Den Haag te dirigeeren. Deze reserves waren hoofdzakelijk Friezen en Zeeuwen, die grootendeels de oorzaak waren van de mislukking van de "Troelstrabeweging".

Het onderdrukken van deze Troelstrabeweging gaf den stoot tot het oprichten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorn (B.V.L.), die hoewel officieel en uiterlijk niets met de Vereeniging van Volksweerbaarheid te maken hebbend, toch hiermee een zeer nauwen band onderhield, evenals met de z.g.n. Burgerwachten. De ontwikkeling van den toestand bracht mee, dat de daadwerkelijke beteekenis van de Vereeniging "Volksweerbaarheid" steeds minder werd, zoodat men er betrekkelijk weinig meer van hoorde.

In 1936 heeft de reservekapitein Klein, die inmiddels bevorderd was tot reserve-kolonel, in verband met de internationale ontwikkeling, gepoogd de Vereeniging Volksweerbaarheid nieuw leven in te blazen. Hiertoe wendde hij zich tot den toenmaligen minister-president Dr. H. Colijn. Deze schreef hem een brief, waarin hij mededeelde, het streven van de Vereeniging te kunnen onderschrijven, doch het toen niet het juiste oogenblik te achten tot hernieuwde activiteit over te gaan, terwijl hij tevens de financiële consequenties voor het Rijk te groot achtte. (Deze brief is nog in het bezit van Kol. Klein).

De afwijzende houding van Dr. Colijn betreurt Kol. Klein ten zeerste. Het was nl. de bedoeling, dat de Vereeniging voor Volksweerbaarheid zou zorgen voor twee groepen personen:

1. een groep, die overal in het land afgericht zou worden, om meldingen betreffende overtrekkende vliegtuigen door te geven.
2. een groep, voornamelijk langs onze Oostelijke grenzen wonende, die tot taak zou hebben, bij een eventueele agressie onmiddellijk de wegen ongeschikt te maken voor gebruik van gemotoriseerde legerafdeelingen.

Nadien was Klein een van de Voormannen van de Vereeniging voor Luchtbescherming, waarvan hij o.a. een tijdlang voorzitter was. In deze qualiteit werd hij na de capitulatie in 1940 door de Duitschers ter verantwoording geroepen. Tijdens den oorlog was Kol.Klein een van de organisatoren van de beweging "De Nationale Concentratie", die ten doel had het Nederlandsche Volk een aaneengesloten front tegenover den bezetter te vormen en diens plannen zooveel mogelijk te doorkruisen, terwijl tevens plannen werden opgesteld voor de nationale organisatie na den oorlog (zie Bijlage II). Een en ander is én gedurende de bezetting en ook daarna niet tot actieve ontplooiing gekomen.

De ontwikkeling na den oorlog, met name de toenemende invloed van het communisme, waarvan geen loyaliteit ten opzichte van het wettige gezag is te verwachten, deden bij Kol.Klein en zijn medestanders het plan rijpen opnieuw een organisatie in het levende roepen, die in geval van nood de wettige regeering kon bijstaan in de handhaving van haar gezag. Om naar buiten uit zoo weinig mogelijk van deze activiteit te doen blijken, werd deze organisatie gevormd door de oude Vereeniging "Volksweerbaarheid" te doen herleven. Deze Vereeniging was nl. tijdens den oorlog door de Duitschers ontbonden. Met verschillende vooraanstaande personen zocht hij contact om een comité van aanbeveling (Landelijk-Bestuur) te vormen. Hierin hebben o.a. zitting genomen:

1. De gepensioneerde Lt.-Generaal van het Koninklijk Ned.-Indische Leger H.A.Cramer.
2. De oud-opperbevelhebber van de Ned. Land- en Zeemacht I.H.Reynders.
3. De gouverneur der Residentie de Generaal Bar.v.Voorst tot Voorst.
4. H.W.Tilanus, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en voorzitter van de Christelijk-Historische Unie.
5. Mr.J.A.de Wilde, oud-minister en lid der Tweede Kamer.
6. Prof.Mr.C.P.M.Ronne, voorzitter van de R.K.fractie der Tweede Kamer.

Bovendien wordt nog overwogen een vooraanstaand man uit de Partij van den Arbeid te vragen, waarbij de namen worden genoemd van Mr.P.Oud, Burgemeester van Rotterdam en Jonkheer Van der Goes van Naters, voorzitter van de Tweede-Kamerfractie van die Partij.

Kolonel Klein is overigens niet al te zeer gesteld op medewerking van leden van de Partij van den Arbeid, omdat hij van oordeel is, dat in geval van nood feitelijk alleen te rekenen valt op personen met een religieuzen grondslag, terwijl hij het bovendien in twijfel trekt of in alle gevallen de loyaliteit van den linkervleugel van deze partij zal vaststaan.

Kolonel Klein is van meening, dat de Vereeniging voor Volksweerbaarheid thans niet meer zooals vroeger kan leunen tegen de legerorganisatie, ten eerste omdat de nieuwe legerorganisatie nog niet zoo hecht is als voorheen en ten tweede, omdat er zich thans in het leger te veel onbetrouwbare elementen bevinden. Als bewijs voor het laatste voert Kol.Klein aan, dat Amsterdam, dat 10% van de geheele Nederlandsche bevolking telt, voor 30% communistisch heeft gestemd. Deze 30% zullen voornamelijk onder de jongeren moeten worden gezocht, zoodat kan worden aangenomen, dat 40 a 50% van de Amsterdamsche dienstplichtigen (uiteraard ook 10% van alle dienstplichtigen) Communistisch is georiënteerd.

In een gesprek van ongeveer anderhalf uur met den Minister

van Oorlog Lt.Kol.Fièvez heeft Kol.Klein, naar zijn meening, dezen van de juistheid van zijn opvattingen overtuigd, nadat deze aanvankelijk van meening was, in geval van nood op het leger te kunnen rekenen.

In verband hiermede is door Kol.Klein contact gezocht met de leiding van de Rijkspolitie, die volgens zijn bewering met de plannen accoord ging en medewerking zou verleenen.

Aanvankelijk zou Kol.Klein reeds in October of November '46 een radiorede houden, waarin het camouflagedoel van de Vereniging "Volksweerbaarheid" zou worden uiteengezet en waarin ook de namen van het reeds eerder genoemde "Landelijk-Bestuur" zouden worden genoemd. Dit heeft, volgens Kol.Klein, op verzoek van hoogerhand, geen doorgang gevonden, omdat men in Regeeringskringen het blijkbaar beter achtte, de behandeling van de Rijksbegroting 1947, waarbij het algemeene beleid van de Regeering aan de orde zou komen af te wachten.

Het ligt nu in de bedoeling, binnen afzienbaren tijd deze rede via de N.C.R.V. uit te spreken. De tekst van de rede is reeds opgesteld (Kol.Klein heeft een getypt exemplaar in zijn bezit).

De organisatie is voorloopig voornamelijk ter hand genomen in de, naar de meening van Kol.Klein, gevaarlijkste plaatsen nl. Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan Rotterdam, waar het politiekorps volgens Kol.Klein niet geheel betrouwbaar is.

In de drie genoemde steden hebben propagandavergaderingen plaats gehad. In Rotterdam is volgens Kol.Klein de organisatie zoover, dat in geval van nood de havens kunnen worden bezet, terwijl in Amsterdam, waar het politiekorps wel betrouwbaar zou zijn, een wijkverdeling wordt georganiseerd, waar dan b.v. in iedere wijk der stad betrouwbare elementen een bepaalde taak zullen krijgen, zoodat de openbare diensten en de voedselvoorziening zoo weinig mogelijk stagnatie zullen ondervinden bij een eventueele ongeregeldeheid.

Kol.Klein verwacht omstreeks Maart of April van dit jaar groote politieke stakingen in Amsterdam en Rotterdam. Ook in andere plaatsen van het land zijn contacten gelegd o.a. in Leeuwarden, waar een zekere Hofman, gymnastiekleeraar de leiding zou hebben, terwijl in Groningen de Hoofdcommissaris van Politie de leidinggevende figuur moet zijn.

Ook is contact gezocht met de textielabrikanten Van Heek te Hengelo voor de Provincie Overijssel.

Voor de provincies Noord-Brabant en Limburg wordt de organisatie opgebouwd met medewerking van Prof. de Quay, Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Brabant.

In deze provincies zouden reeds oefeningen in den wapenhandel worden gehouden, waarbij volgens Kol.Klein gebruik wordt gemaakt van de plaatselijke Schuttersverenigingen.

Officieel beschikt de organisatie nog niet over wapenen, doch Kol.Klein is van meening, dat deze bij eventueele ongeregeldeheden wel ter beschikking zullen worden gesteld. Van belang is nog de mededeeling van Kol.Klein, dat Prof. Rome vlak voor zijn vertrek naar Indië in een persoonlijk gesprek met Kol.Klein, duidelijk van zijn volledige instemming zou hebben doen blijken.

Iederen morgen heeft Kol.Klein in de Mitte Societeit te Den Haag besprekingen met verschillende hooge ambtenaren en militairen, waarbij volgens zijn zeggen inlichtingen over te verwachten, tegen het gezag gerichte acties, worden uitgewisseld.

Dat van Communistische zijde de actie van Kol.Klein niet geheel onopgemerkt is gebleven, zou, zooals Kol.Klein zich in een vertrouwelijk gesprek uitliet, blijken uit de volgende feiten:

Een door het bestuur van de Witte Societeit aangestelde telefoniste, die overigens een keurigen indruk maakte, bleek een communiste te zijn, die opzettelijk in deze functie was gedrukt, om diverse gesprekken te kunnen afluisteren.

Kol.Klein werd hiervoor gewaarschuwd, en onderzocht het geval, waarbij bleek, dat zij inderdaad tot taak had als "spionne" op te treden. Haar ontslag volgde uiteraard.

Verder sprak Kol.Klein eenigen tijd geleden voor het gebouw van de Witte Societeit met den Gouverneur der Residentie gen. van Voorst tot Voorst over een bepaalde zaak, die niet voor andermans ooren bestemd was en waarbij uiteraard zeer zacht werd gesproken. Eenige dagen later werd de Kol.Klein door een kennis opgebeld, die hem waarschuwde zich bij het voeren van gesprekken ten allen tijde in acht te nemen, daar hem gebleken was, dat men van andere zijde volkomen op de hoogte was van hetgeen hij eenige dagen te voren met gen. van Voorst tot Voorst besproken had.

Kol.Klein geeft als zijn meening te kennen, dat het uitbreken van een eventueel conflict minder gevaarlijk is dan destijds in 1918, omdat de communisten toen over goede strategische krachten beschikten, terwijl dit nu niet het geval zou zijn. Hij acht de mogelijkheid echter niet uitgesloten, dat van communistische zijde contact zou worden gezocht met bepaalde groepen of personen in Duitschland, die wel de noodige strategische kennis bezitten.

Kol.Klein acht het niet uitgesloten, dat het eerste plan van de Communisten zal zijn, bepaalde voor hen gevaarlijke personen te elimineeren. Dit was volgens hem nl. in 1918 ook het geval. Toen beschikte men echter over die plannen en had men de namen van de daarvoor in aanmerking komende personen, die op een drietal lijsten voorkwamen, in bezit gekregen. Kol.Klein zou toen zelf als no. 12 op de eerste lijst hebben gestaan.

In het officierenkorps staat de figuur van Kol.Klein over het algemeen goed aangeschreven, doch men is van meening dat hij zichzelf nogal belangrijk vindt, hoewel hij altijd voorgeeft zelf geen vooraanstaande rol te willen spelen.

In de Haagsche afdeeling van deze opnieuw opgerichte Vereeniging "Volksweerbaarheid" zouden de reserve-majors Moulemans en Mr. De Stoppelaar van de B.S.(B.T.) een leidende functie hebben.

's-GRAVENHAGE, 25 - 1 - 1947.

4.

F

C.V.D. 1.

heraanziening
aan ACD
voorlopig alle
documenten
vervoeren

10 FEB. '44
ACD/66678

Betreft:
J. W. Klein
Daendelsk. 39
te
S. Oudekerke

Johannes, Wilhelmus Klein
geboren 15 Mei 1874 te
Woerde tot 12 Januari 1924 te
Amsterdam. Hij is Nederlander
en bejdt den Oerformenden Gods-
dienst, hoewel hij van oorsprong eijdelijk
tot de Christelijk-Oerformende
kerk behoorde. Hij is juis lang
Afdelings gemeent van een bouwmaad-
schappij te Amsterdam en was daar
indertijd lid van den Gemeenteraad.
Op 6 Juni 1929 trouwde hij te
Laren (N.H.) met Hermine
Maria, Elisabeth van Rossum,
geboren 13 Nov. 1891 te Oudenbosch,
was voordien getrouwd geweest met
Cytronella, Adriana de Jonge,
geboren 13 December 1885 te Amster-
dam. Overleden 26 Mei 1928 te
Laren (N.H.)
Zijn tweede vrouw (van Rossum)
was de weduwe van den overleden
Burgemeester Sigmond van Werkendam.
Zes vrouwen heeft drie
kinderen uit haar eerste huwelijk
n.l. 1. Pijsbert, Michiel geboren
2 Nov. 1915 te Werkendam.
2. Johannes, Petrus geboren
13 April 1920 te Werkendam
3. Arie geboren 1 November 1920
te Werkendam.
Met het huwelijk met Klein werd
op 11 April 1930 te S. Oudekerke
een zoon geboren, genaamd
Johannes, Wilhelmus, Herman.
Bij Koninklijk Besluit van 14
December 1923 werd Klein benoemd
tot Burgemeester van Nidderkerk,
uit welke functie hij ontslechts
Maart 1935 ontslag vroeg, hetwelk
hem bij Koninklijk Besluit d.d.

NUMMER
Nummer:
Datum: 13-2-'49

99
maken

1 Abri 1935 werd verleend. Als
 Burgemeester was Klein in de gemeente
 Ridderkerk met bijvoegde geslacht.
 Hij was naar den zin van de
 door wonende plattelandsbevolking
 te veel „grote Stadsmanch.“
 Klein werd benoemd tot Ridder
 in de orde van Oranje Nassau en
 verkreeg zijk op 27 April 1935
 te S. Gramslag 90 het adres
 Juliana van Stolberglaan 34.
 Sedert 2 September 1941 staat Klein
 te S. Gramslag ingetreden, 90 het
 adres Daendeldstraat 39.
 Bij het invullen van de R. G. N.
 reconstructiekaarten voor de Be-
 volking te S. Gramslag, verklaarde
 Klein, dat zijn trouw nog in
 Woning 11 wonde op het adres
 Rijksweg 11 n° 89.
 Klein Klein den Opreformenden
 Godsdienst belijdt, zow hij thans
 hoofdzakelijk ter kerk gaat in
 de Ned. Hervormde Kerk.
 In de administraties van de Volities
 en de Volities Reekende Afdeling
 te S. Gramslag komt de naam
 van Klein niet voor, ter zijt in
 de documentatie van het Bureau
 Nationale Tellingheid een kaart van
 J. W. Klein op werij is, die het volgend
 vermeldt: „Ridder van de Orde van
 „De Nationale Orde van de“ „Hou be-
 trokken zijn geweest bij het naar
 Engeland gaan (poging van J. R. Nijpen-
 da. Hordona. Hij wilde dezen ma n. l.
 een briefwisselen van Minis Oerbaad.
 Het daarop betrekking hebben de dossier
 n° 8065/II blijft zekter niet te vinden
 te zijn. Klein, die Anti-Revolutionair is,
 bewijst zich veel op het terrein van semi-
 militaire organisaties

Sedert 1917 is Klein een van de
 Hoornmannen van de bij Koninklijk
 Besluit van 12 Februari 1900 goed-
 gekeurde Vereniging ~~van~~ "Folksmeer-
 baarheid" die bij jongste Statuten
 Bijlage 1.

Deze Vereniging heeft tevens actieve
 rol gespeeld bij het bezemen van
 de z.g.m. "Froelstakebeweging" in 1918.

Officieel had deze Vereniging
 op haar Versterking van de geestelijke
 en lichamelijke weerbaarheid van
 subaltern koninklijke Nederlanders.

Het zijlfde doel van de vereniging
 moet men echter zien, als het van
 van reserves, die in gerealiseerd van nood-
 ter beschikking van de Koning over-
 heid kunnen worden gesteld, voor het
 verkenning van actieve steun, van be-
 wijzen, die tegen het Koning gezag
 zijn gericht, dan ook in te drukken.

Februari of Maart 1918, werd
 de toenmalige Reservekapitein
 Klein vanwege des Generaals
 Staf, in het geheim, belast met de
 leiding van een eventuele mobili-
 satie van de, bij de Vereniging
 georganiseerde groepen, voor het geval
 er iets mocht gebeuren.

Tijdens zijn leiding de organisatie
 voor het bereiden van haar eigen af-
 deel tegen de legerorganisatie.

Het avond voor het uitbreken
 van de "Froelstakebeweging" werd
 juist toe, wanneer de opzet de
 legerleiding met onbekend was geble-
 ven kapitein Klein bij den toen-
 maligen Chef van des Generaals
 Staf ontboden. (De des betreffende
 briefkaart is nog in zijn bezit.)

Zijn wraak kreeg hij opmaakt de
 noodige reserves te mobiliseren en

direct gedeeltelijk naar Den Haag
 te dirigeren. Deze reserves zijn
 hoofdzakelijk Financien en Leening,
 die grotendeels de oorzaak waren
 van de mislukking van de „Folkske-
 beweging“.

Het Instituut Onderzocht van deze
 Folkskebeweging gaf den stoot tot
 het oprichten van den Bijzondere
Tijdelijken Raad van (B.V.R.), die
 haast officieel en wettelijk niets
 met de Vereniging tot Volksver-
 eenberking te maken hebben. Het
 vermenen een zeer nauwen band
 onderhouden, evenals met de i.g. „
Wijze“ macht. De ontwikkeling
 van den Raad bracht mee, dat
 de daadwerkelijke betekenis van de
 Vereniging's ~~„~~ „Folksvereenberking“
 steeds minder werd, zoodat men
 er betrekkelijk weinig meer van
 hoorde. In 1936 heeft de
 Reservekapitein Klen, die inmiddels
 bevorderd was tot Reserve-Kolonel,
 in verband met de internationale
 ontwikkeling, gepoogd de Vereniging's
~~„~~ „Folksvereenberking“
 leven in te blazen. Hiertoe wendde
 hij zich tot den toenmaligen
 minister-president D^r. H. Colijn.
 Deze schreef hem een brief, waarin
 hij mededeelde, het streven van
 de Vereniging te kunnen onder-
 steunen, doch het was niet het
 juiste oogenblik te achten tot her-
 nieuwe activiteit van te gaan, ter-
 wijl hij tens de financiële conse-
 quenties van het H^o te groot achtte.
 (Deze brief is nog in het bezit
 van kol. Klen.)
 De afwijpende houding van D^r. Colijn
 bevestigde kol. Klen ten zeerste.

Het was n.l. de bedoeling, dat de
 Vereniging van Volksvertegenwoordigers
 zou zorgen voor twee groepen per-
 sonen:

1. een groep, die moest in het land
 afgevoerd zijn worden, om meldingen
 betreffende de verduisterde troy-
 kuzen door te geven.
2. een groep, voornamelijk langjarige
 postale gezinnen, die
 het land zou hebben, bij een
 eventuele agressie onmiddellijk
 de troepen ongeschikt te maken
 voor gebruik van gemotoriseerde
 legerafdelingen.

Nadien was kol. Klein een van
 de voornamelingen bij de Vereniging
van Volksvertegenwoordigers, waarvoor
 hij o.a. een tijdelijk voorzitter was.
 In deze qualiteit werd hij na de
 capitulatie in 1940 door de
 Duitsers ter verantwoording ge-
 roepen. Tijdens den oorlog was
 kol. Klein een van de organisatoren
 van de beweging "De Nationale
Opbouw", die ten doel had
 het Nederlandse Volk een aan-
 teekening te geven tegenover de
 bezetter te vormen en de inplanning
 zoveel mogelijk te doen kruisen
 terwijl tevens planning werden op-
 gesteld voor de nationale organi-
 satie na den oorlog (zie Bijlage II).
 Een andere is in gedurende de
 bezetting en ook daarna met het
 actieve ontplooiing gekomen.
 De ontwikkeling na den oorlog,
 met name de toenemende invloed
 van het communisme, waarvoor
 geen loyaliteit ten opzichte van
 het Nederlandse gezag ~~was~~ ^{is} te ver-
 wachten, deden bij kol. Klein en

F. Doon.

zijn medestanders het plan rijpen
opnieuw een organisatie in het land
 te roepen, die in gerealiseerd kan worden
 de Wetgeving regering kon bijstaan
 in de handhaving van haar opdracht.
 Om naar buiten met noe weinig
 mogelijk van deze activiteit te
 doen blijven, werd deze organisatie
 gevormd door de oude Vereniging
~~van~~ "Folkswaerbaerheid" te doen
herleuen. Deze Vereniging was n.l.
lijken die voort door de Overheid
ontbonden. Het verschillen de
Wonen van de personen, zoekt bij
contact om een comité van aan-
beveling (Landelijke Bestuur)
vormen. Hiervan hebben o.a. zich
gevoerd:

1. De openbare commissie van
 het Koninkrijk Ned. Indische
Reger H. A. Crauer.
2. De bus op op bevel van de
Ned. Rand comité en keene act.
L. H. Reijnders.
3. De gouverneur van Residentie de
generaal van H. Voorst tot Vorst.
4. H. H. Silenus, lid van de 1ste
Kamer van de Staten - President en
voorzitter van de Christelijk - His-
torische Unie.
5. M^r. J. A. de Wilde, oud minister
en lid van de 1ste Kamer.
6. Prof. M^r. G. P. M. Romm,
voorzitter van de R. K. fractie van
de 1ste Kamer.

Wanneer wordt noe bre bre en
voornamelijk may uit de Partij
van de Recht te progen, was
de naam wordt gevoerd van
M^r. J. oud, voorzitter van
Rotterdam, en voorzitter van
de 1ste Kamer, voorzitter van de

2.
Vrede-Kamer fractie van die Party.
Kolonel Klein is orensins met al te
zeer gesteld op medewerking van ledy
Kaj de Party van die Arbeid, omdat
hij Kaj verdal is, dat in goral by
Nood feitelyk alleen te rekenen valt
op personey met een religieus grond-
slag, ter wyl hij het bovendien in-
duyfel teekt of in alle goralley de
loyaliteit van den linker vleugel van
dese party kal vaststaan.

Kol. Klein is by mening, dat de
Vereniging van Volksmenbaanheid Hans
met meer goral Kweyer van Lanney tages
de legerorganisatie, 5

ter wylte omdat de nieuwe legerorgani-
satie by mit zoo keekt is als vorken
in ter Vrede, omdat er gyal Hans in
het leger te veel onbetrouwbare ele-
menten bevinden. Als bewys voor het
Laatste toert ~~xxx~~ Kol. Klein aan, dat
Amsterdam, dat 10% van de gehele
Nederlandsche bevolking telt, voor 30%
communistic heeft gestemd. Dese
30% zullen voornemelyk onder de jongen
moeten worden gevonden, zoodat Kaj
Workey an gnomes, dat 40 à 50% van
de Amsterdamse dienstplichtigen
(uitersand ook 10% van alle dienstplich-
tigen) communistic is georientieerd.
In een gesprek van ± ander half uur
met den Minister van oorlog Lt. Kol.
Eiender heeft Kol. Klein, naar zyns
mening, deses Kaj de juistheid van
zyns opvattingen overtuigd, nadat dese
gevoentelyk zyns mening was, in goral
het nood op het leger ter kunneg
rekenen.

In verband hiemede is door Kol. Klein
contact gevocht met de leiding van
de Rijks politie, die volgens zyns be-
mening met de planning accoord ging

en mede met u zou worden.
 Aanvankelijk kon Kol. Klein reeds in
 October of November 1946 een radio-
 rede houden, waarin het gemeenschappelijk
 doel van de Vereniging ~~de~~ "Volks-
 Weerbaarheid" zou worden uiteengezet
 en waarin ook de namen van het
 reeds eerder genoemde "Paradijs-
 Bestuur" zouden worden genoemd.
 Dit heeft, volgens Kol. Klein, op ver-
 zoek van hoorders, geen aangeslag
 gevonden, omdat men in Bezetting-
 kringen het blijft voor beter achting,
 de behandeling van de Rijkskeuzen
 1947, waar bij het ~~algemeen~~ beleid
 van de Regering aan de orde zou komen
 af te weeten.

Het ligt nu in de beslisning, binnen
afgevoerde tijd deze rede te laten
A. D. R. V. uit te spreken. De tekst
 van de rede is reeds opgesteld (Kol.
 Klein heeft een getypt exemplaar in
 zijn bezit).

De organisatie is voortdurend voort-
 vancende ter hand genomen in de
 maas de mening van Kol. Klein, ge-
 stichtelijkste plaatsen n. l. Amsterdam,
 Rotterdam en Den Haag.

Procedere van de ~~de~~ Hoofd bestes
 van Rotterdam, waar het politie-
 korps volgens Kol. Klein niet geheel
 betrouwbaar is.

In de drie genoemde steden hebben
 preparatie de vergadering plaats gehad.
 In Rotterdam is volgens Kol. Klein
 de organisatie zoover, dat in gemaal
 ten nook de keuzes komen worden beslist,
 te vijf in Amsterdam, waar het politie
 korps niet betrouwbaar zou zijn, en
 vijf verdediging wordt georganiseerd,
 maar dat bij in iedere vijf de stad
 betrouwbare elementen en bepaalde

lange ambliansen en Militairien, want zij
volgen zijn zeggen inlichtingen over te
ter machten, tegen het gevege gericht
acties, worden uitgevoerd.

Dat van Communitaire tijde de
actie van kol. Klein met geheel oop-
gemerkt is gilles ^{overblijft} ~~van~~,
mit het volgen de ~~aan~~ ~~van~~ ~~van~~
voorstellen, forsen:

Een door het bestuur van de Witte
Societie aangestelde leden forste, die
overig is een Reunigen indruk maakte,
bleek een Communitaire te zijn, die op-
zettelijk in deze functie was gedrukt. Om
diverse gesprekken te kunnen afbreken.

Kol. Klein werd hijs van gewaarschuwd,
en onderzoekt het geval, waarbij bleek
dat hij inderdaad het zaak had als
"spione" op te treden. Klein onthield
volgde uitspraak.

Feeder sprak kol. Klein eenige tijd
geleden voor het gebouw van de Witte
Societie met den Gouverneur der Resi-
dentie gen. van Forst tot Forst over
een bepaalde zaak, die met voor andere
man overeenbestemd was en waarbij uitspr-
gord zeer zacht werd gesproken.

Enige dagen later werd de kol. Klein
door een kennis opgebeld, die hem waar-
schuwde zich bij het voeren van gesprek-
ken ten alle tijde in acht te nemen, daar
hem gebleken was, dat men van
andere zijde volkomen op de hoogte
was van dat ~~geval~~ ^{geval} dat bij eenige dagen
te voor met gen. van Forst tot Forst
besproken had.

Kol. Klein geeft als zijn meening te
kennen, dat het uitbreken van een
eventueel conflict meider gevaarlijk is
dan destijds in 1910, omdat de Commu-
nisten hier over goede strategische
krachten beschikken, te wijl dit nu

7 rovals
Kol. Klein
zieh in een
geen
verhoren
lyle gersonde
lijst
belijken

Mr. de Nieuw
wie is dat
15.

9. Saak zullen krijgen, zoodat de open-
bare diensten en de voedselvoorziening
zoo vroom mogelijk staatsrecht zullen
onder vanden bij een eventuele onregel-
heid.

Kol. Klein verwacht konstante Maast
of April van dit jaar groote politieke
stakingen in Amsterdam en Rotterdam.

ook in andere plaatsen van het Land
zijn contacten gelegd, o.a. in Leeuwarden,
waar een zekere J. Hofman, gymna-
sialleeraar de leiding kon hebben,
terzijf in Groningen de bloofdecom-
missaris van Politie de leiding zende
figuur moet zijn.

ook is contact gezocht met de textiel
fabrikanten van Theek te Gbeigelo
van de provincie Overijssel.

Voor de provincie Noord-Brabant en
Limburg wordt de organisatie opge-
bond met medewerking van Prof
de Quay, Commandant des Koningen in
de Provincie Noord-Brabant.

In deze provincie toe zouden reeds
referenzen in den wapenhandel worden
gehouden, waarbij volgens Kol. Klein
gebruik wordt gemaakt van de plaut-
like Schuttervereniging.

Officieel beschikt de organisatie
nog niet over wapenen, doch Kol.
Klein is ten meening, dat deze bij
eventuele onregeligheden wel ter
beschikking zullen worden gesteld
Van belang is nog de mededeeling
van Kol. Klein, dat prof. Roos
Hak voor zijn vertrek naar Indië
in een persoonlijk gesprek met Kol.
Klein, duidelijk heeft zijn volledige in-
stelliging van hebben doen blijken.

Iedere morgen heeft Kol. Klein in
de Witte Sociëit te den Haag
besprekingen met verschillende

met het geval zou zijn. Hij acht de mogelijkheid echter niet uitgesloten, dat een Communistische Tijds Contract zou worden gesloten met bepaalde groepen of personen in Duitsland, die wil ~~over~~ de Noord-Strategische Kemis bezetten.

Kol. Klein acht het niet uitgesloten, dat het eerste plan van de Communisten zal zijn, bepaalde voor hen gevaarlijke personen te elimineren. Dit was volgens hem n.l. in 1918 ook het geval. Toen beukte men echter over die plannen en had men de namen van de daarvoor in aanmerking komende personen, die op een drietal lijsten voorkwamen in bezit gekregen. Kol. Klein zou toen zelf als n° 12 op de eerste lijst hebben gestaan.

In het officierscorps staat de figuur van Kol. Klein over het algemeen goed aangeschreven. Doch men is van meening dat hij zichzelf nogal belangrijk vindt, hoewel hij altijd voor geeft zelf geen vooraanstaande rol te willen spelen.

In de Hoogere afdeling van deze op nieuw opgerichte ~~Vereniging~~ "Folks-Weerbaarheid" zouden de reserve-majors Steinmeyer en H. de Stoppelaar een belangrijke functie hebben.

v. O. van Loge 25-1-47

Ma B.S. (B.S.)
A

Bijlage I

51a

Artikel 3

STATUTEN

VAN DE VEREENIGING

VOLKSWEERBAARHEID

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 12 Februari 1900 No. 45.

Gewijzigd bij Kon. Besluit van 24 October 1910 No. 51.

en bij dat van 8 November 1921 No. 46.

en bij dat van 31 December 1928 No. 70.

Artikel 1.

De vereeniging „Volksweerbaarheid“ stelt zich ten doel, de weerbaarheid van het Nederlandsche volk in nationalen en vaderlandschen zin te ontwikkelen.

Artikel 2.

Naar dat doel wordt gestreefd door:

- a. het bevorderen van lichaams-oefeningen;
- b. het opwekken tot algemeene deelneming aan vrijwillige oefeningen in den wapenhandel;
- c. het bevorderen van schietoefeningen;
- d. het uitgeven van geschriften en het houden van openbare bijeenkomsten;
- e. alle andere wettige doeltreffende middelen.

Artikel 3.

De vereeniging is gevestigd te Utrecht.

Artikel 4.

Ieder Nederlander, zoowel man als vrouw, die tot het doel der vereeniging wil medewerken, het wettig staatsgezag erkent en 16 jaar oud is, wordt lid van de vereeniging door zich daartoe aan te melden bij het plaatselijk afdeeliningsbestuur of bij het hoofdbestuur. Men verbindt zich daardoor tot betaling eener jaarlijksche bijdrage, die men zelf bepaalt, doch waarvan het minimum bedrag wordt vastgesteld bij huishoudelijk reglement.

Het lidmaatschap eindigt door opzegging, door het niet betalen der jaarlijksche bijdrage; door het verlies van het Nederlanderschap en door royement door de Algemeene Vergadering of door het betrokken Afdeeliningsbestuur, met recht van beroep op de Algemeene Vergadering.

Artikel 5.

Er is een hoofdbestuur, bestaande uit ten minste zeven leden, waaronder een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester.

Artikel 6.

De leden van het hoofdbestuur worden gekozen door de plaatselijke afdeelingen, Telkens na drie jaar treden zes dier leden af; zij zijn herkiesbaar.

Bij deze verkiezing brengt elke afdeeling een aantal stemmen uit, gelijk aan het aantal leden der afdeeling. Bij staking der stemmen beslist het lot.

Artikel 7.

Voor de eerste maal zal het hoofdbestuur bestaan uit de heeren: J. C. Fabius, Dr. B. C. Goudsmit, Dr. G. Kalff, H. J. P. A. Kiersch, T. Oly, Mr. C. J. Pekelharing, A. L. W. Seyffardt, Mr. H. Verkouteren, W. van Waning, daartoe benoemd door de vergadering, den 13den Januari 1900 te Utrecht gehouden door de oprichters der vereeniging, met machtiging om het getal leden van dat hoofdbestuur, door toevoeging van andere personen, op ten hoogste vijftien te brengen.

Artikel 8.

Ten minste twintig leden kunnen zich tot een afdeeling vereenigen.

Op plaatsen waar geen afdeelingen zijn, kunnen door het hoofdbestuur correspondentschappen worden gevestigd.

Artikel 9.

De afdeelingen kiezen een eigen bestuur; zij stellen een plaatselijk reglement vast, dat niet in strijd mag zijn met deze statuten en dat ten blijke daarvan door het hoofdbestuur moet worden goedgekeurd.

Artikel 10.

De afdeelingen kunnen voor plaatselijke doeleinden hulp verkrijgen uit de algemeene kas.

Artikel 11.

De afdeelingen worden ter algemeene vergadering vertegenwoordigd door afgevaardigden, die voor elke afdeeling een aantal stemmen uitbrengen als in artikel 6 is bepaald.

Artikel 12.

De afdelingsbesturen zenden telken jare in de maand Maart het in artikel 16 bedoelde vierde deel der contributiën over het afgelopen jaar, benevens een kort verslag van hetgeen in dat jaar door de afdeling is verricht, aan het hoofdbestuur.

Artikel 13.

In de algemeene vergaderingen worden alle besluiten, ook tot wijziging der statuten, genomen bij meerderheid van stemmen; bij staking der stemmen wordt een voorstel geacht te zijn verworpen.

Besluiten van algemeen belang kunnen, op initiatief van het hoofdbestuur door een referendum in het orgaan „Allen Weerbaar” tot stand worden gebracht.

Artikel 14.

Het hoofdbestuur roept ten minste eens in de twee jaar en verder wanneer het dit noodig acht, of wanneer tien of meer afdelingen er schriftelijk om vragen, een algemeene vergadering bijeen.

Het hoofdbestuur wendt zich, zoo dikwijls het zulks noodig acht, uit naam der vereeniging tot het hoofd van den staat, rijks-, provinciale- of gemeentebesturen, civiele of militaire autoriteiten.

Artikel 15.

Het hoofdbestuur stelt een huishoudelijk reglement vast ter regeling zijner werkzaamheden. De leden van het hoofdbestuur genieten reis- en verblijfkosten. Het hoofdbestuur

doet op de algemeene vergaderingen, in artikel 14 genoemd, verantwoording van zijn geldelijk beheer over het laatst afgelopen één- of tweejarig tijdvak.

Artikel 16

De algemeene kas trekt hare inkomsten uit het één vierde deel der plaatselijke jaarlijksche bijdragen en uit aan de vereeniging in haar geheel geschonken gelden.

Artikel 17.

Het vereenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Artikel 18.

De vereeniging is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaren, te rekenen van den 13den Januari 1900.

Bij het verstrijken van genoemd tijdvak wordt de vereeniging opnieuw aangegaan voor den tijd van 29 jaren, alzoo eindigende op 31 December 1957.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de leden-oprichters, gehouden te Utrecht den 13den Januari 1900.

Namens het Hoofdbestuur,

De Secretaris,
A. L. W. SEYFFARDT.

De Voorzitter,
Dr. G. KALFF.

Huishoudelijk reglement van het
Hoofdbestuur, ingevolge Artikel 15 der Statuten.

Artikel 1.

De werkzaamheden met betrekking tot den gewonen gang van zaken zijn opgedragen aan het Dagelijksch Bestuur, bestaande uit den Voorzitter, den Secretaris en den Penningmeester.

Het Dagelijksch Bestuur is gemachtigd alles te verrichten wat voor de belangen der Vereeniging noodig is, mits zulks door alle drie de leden is goedgekeurd. Kan men niet tot eenstemmigheid komen, dan moet de beslissing van het geheele Hoofdbestuur hetzij schriftelijk, hetzij mondeling in de eerstvolgende bestuursvergadering worden ingeroepen.

Artikel 2.

De overige leden van het Hoofdbestuur behartigen de belangen der Vereeniging in het algemeen en ieder voor zich meer bepaald in de provincie en in de omgeving waar zij wonen.

Artikel 3.

De Voorzitter roept zoo dikwijls hij zulks wenschelijk acht de leden van het Hoofdbestuur ter vergadering samen; die vergadering wordt in den regel te Utrecht gehouden.

Artikel 4.

Indien vijf der leden van het Hoofdbestuur zulks schriftelijk en met opgave van redenen aan den Voorzitter verzoeken, is deze gehouden binnen vier weken nadat dit verzoek bij hem is ingekomen, de leden van het Hoofdbestuur ter vergadering bijeen te roepen.

Artikel 5.

De Voorzitter geeft den leden, in niet spoedeischende gevallen, minstens 21 dagen te voren kennis van datum en plaats eener door hem bijeenteroepen vergadering van het Hoofdbestuur met voorloopige agenda.

Artikel 6.

Leden van het Hoofdbestuur, die voorstellen in die vergadering willen doen, moeten die uiterlijk zes dagen na de ontvangst van de voorloopige agenda schriftelijk aan den Voorzitter inzenden, die deze voorstellen dan op de agenda brengt.

Artikel 7.

De definitieve oproeping ter vergadering met c.q. aangevulde agenda en de oproeping tot een spoedeischende vergadering geschiedt minstens vier dagen van te voren. Niet op de agenda voorkomende voorstellen kunnen slechts dan in behandeling worden genomen als minstens $\frac{3}{4}$ der ter vergadering aanwezige leden zulks goedkeurt.

Artikel 8.

De rooster van aftreding van de leden van het Hoofdbestuur in gevolge Artikel 6 der Statuten wordt door loting vastgesteld.

Artikel 9.

Reis- en verblijfkosten worden aan de leden van het Hoofdbestuur door den Penningmeester vergoed ten bedrage van hetgeen werkelijk is uitgegeven.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Hoofdbestuur der Vereeniging „Volksweerbaarheid“ den 7den April 1900.

De Secretaris:

A. L. W. SEYFFARDT.

De Voorzitter:

Dr. G. KALFF.

Concept-program

Bijlage II

der Nederlandsche Beweging tot Nationale Concentratie en Vernieuwing

Het is niet noodig te hopen om te beginnen, noch te slagen om vol te houden. Willem van Oranje

De Nationale Concentratie is een uit het Nederlandse volk voortgekomen vernieuwingsbeweging.

Zij stelt zich op Christelijke en zuiver Nederlandse, democratische grondslag.

Leidend beginsel: samenbundeling van alle krachten der natie, onder leiding van Oranje, tot de wederopbouw van de Nederlandse Staat en vernieuwing van het Nationale leven, in overeenstemming met ons volkskarakter.

H.M. Koningin Wilhelmina heeft herhaalde malen ons geheele volk aangespoord zich toe te bereiden voor de nieuwe tijd.

De Nationale Concentratie roept op grond daarvan alle vaderlanders, in het bijzonder de jongeren, op om onbaatzuchtig en energiek mede te werken aan de verwezenlijking van de navolgende doeleinden.

(Hoewel het onmogelijk is om onder de huidige omstandigheden een gesloten en onherroepelijk program der natie aan te bieden, heeft de Nationale Concentratie gevolg gegeven aan de wens van velen puntsgewijs haar doeleinden uiteen te zetten.)

1. ALGEMEEN:

Versterking der Nationale saamhorigheid en der Rijkseenheid.
Volledige vrijheid van godsdienst en geweten. Bevordering der Zondagsrust.
Handhaving van het recht. Activering en instandhouding van de volksbelangstelling voor de nationale taken.

In alle levenskringen doorvoering van het soevereiniteitsbeginsel en der organische gemeenschapsgedachten.

Persoonlijk belang ondergeschikt aan de belangen der samenleving.

2. TEN AANZIEN VAN DE KOMENDE VREDE:

Deelname van Nederland als gelijkberechtigd lid aan de komende vredesconferentie; erkenning van de Nederlandse rechten en aanspraken. Ongechonden behoud van ons Rijksgebied. Medewerking van Nederland aan het oprichten en instandhouden van een internationaal contact en een internationaal gerecht, dat zijn beslissingen door kan voeren met militaire en economische machtsmiddelen. Vriendschappelijke betrekkingen van ons Rijk met andere mogendheden.

3. TEN AANZIEN VAN DE NATIONALE VEILIGHEID:

Bouw van een sterke, nationale weermacht, die steunt op de sympathie der natie.

Zuivering en coördinatie der Nederlandse politie.

Wijziging en krachtige uitvoering van de naturalisatie- en vreemdelingenwetgeving. Behoud der persoonsbewijzen.

4. TEN AANZIEN VAN HET NIEUWE STAATSBESTEL:

Bij de komende grondwetswijziging zal de positie der Kroon moeten worden bevestigd en versterkt; voorts moeten o.a. grotere bevoegdheden worden verleend aan de Raad van Ministers, opdat, uiteraard zonder een zweem van dictatuur, krachtig en besluitvaardig geregeerd en het gezag onder alle omstandigheden gehandhaafd zal worden. Ter bereiking van het gezonde evenwicht tussen en harmonische samenwerking van en in het politieke en maatschappelijke leven, wijziging van het statuut der Staten-Generaal; behoud van een door het volk gekozen volksvertegenwoordiging en instelling van een maatschappelijke kamer.

Opstelling van een nationaal plan voor een reeks van jaren.

Op alle terreinen inschakeling van deskundigen.

Grondige zuivering van alle publieke diensten en bedrijven.

5. TEN AANZIEN VAN HET SOCIAAL-ECONOMISCH LEVEN:

Onder aanvaarding van de leiding en de steun van de Staat worde binnen de kringen van de maatschappelijke kamer der Staten-Generaal het sociale en economische leven overeenkomstig de organische gemeenschaps-

gedachte tot ontwikkeling gebracht; daartoe moeten de bedrijfsorganisatie en de vakorganisatie worden hersteld en uitgebouwd, opdat, op de grondslag van sociale rechtvaardigheid, de volkswelvaart opbloeie.

Erkenning van de particuliere eigendom en bevordering van het particulier initiatief. Stellen van ideale tegenover de materialistische en egoïstische levenshouding.

Iedere Nederlander, die tot werken in staat is, heeft het recht op en de plicht tot arbeid. De beloning van deze arbeid moet het hem mogelijk maken zijn gezin op behoorlijke wijze te verzorgen.

Herstel en bevordering der Nederlandse Industrie, Handel, Scheepvaart en Visserij.

Snelle uitbreiding van de Nederlandse vee- en pluimveestapel.

Versterking van de landbouw door goede prijs- en grondpolitiek.

Bijzondere aandacht voor de tuinbouw.

Bestrijding van de voor het algemeen belang schadelijke bedrijfconcentratie. Herstel en bescherming van de middenstand. Waardering voor de functie van den middenstander.

Snel herstel van een normaal verkeer. Wederopbouw en bevordering der burgerlijke luchtvaart.

Wederopbouw van alle door het oorlogsgeweld vernielde objecten, welke ook in de toekomst bestaansrecht hebben.

Bevordering van snelle bouw van nieuwe woningen. De Nederlandse bouwmeesters moeten het zich hierbij tot taak stellen bij de bouw vorm te geven, aan de nieuwe geest, die ons volk bezielt.

Krachtige maatregelen ter voorkoming en bestrijding van werkloosheid. Ontwikkeling der Nederlandse arbeidswetgeving. Tegengaan van de beroepsarbeid der gehuwde vrouw.

Bescherming der daarvoor in aanmerking komende beroepen.

Uitbreiding van onze sociale wetgeving, o.a. ten aanzien van ouden van dagen en invaliden.

Behoorlijke zorg voor de nagelaten betrekkingen van gevallen voor het Vaderland, voor oorlogsgewonden en anderen, die tengevolge van het verblijf in krijgsgevangenschap, gevangenis en concentratiekamp lichamelijk en/of geestelijk letsel hebben bekomen, waardoor het hun of geheel of gedeeltelijk onmogelijk is, in het onderhoud van hen-zelf en hun gezin te voorzien.

Herziening van de financiële zorg voor diegenen, die in het verleden hun

Vaderland dienden, resp. hun nagelaten betrekkingen.

Instelling van een departement voor volksgezondheid, met als taak vooruitziende, permanente zorg voor de gezondheid van het Nederlandse volk. Onder leiding van dit departement drastische bestrijding van besmettelijke ziekten en gevolgen van ondervoeding in oorlogstijd.

De beoefening der weldadigheid moet in de eerste plaats worden overgelaten aan kerkelijke en particuliere instellingen.

Voortgaande drooglegging en in-cultuur-brenging van daarvoor in aanmerking komende gebieden.

6. TEN AANZIEN VAN RECHT EN MORAAI:

Herstel van de onafhankelijkheid der Nederlandse rechtspraak.

Versterking van het huwelijks- en gezinsleven.

Bestrijding van de zedenverwildering. Bestrijding van drankmisbruik.

Bestrijding van verkeerde stromingen en denkbeelden.

Bestrijding van de geest van vervalsing en bedrog.

7. TEN AANZIEN VAN DE JEUGD, OPVOEDING, ONDERWIJS en ONTWIKKELING :

De verantwoordelijkheid voor de opvoeding berust bij de ouders.

Het onderwijs moet een meer nationaal karakter dragen en meer gericht zijn op de levenspraktijk: inzicht en karakter dienen voor parate kennis te gaan.

Overheidssteun aan begaafde minder- en onbemiddelde leerlingen.

Vernieuwing van ons universitair leven en bevordering der vrije Nederlandse wetenschapsbeoefening.

Bevordering en uitbreiding van het schippers-onderwijs. Bevordering en uitbreiding van land-, tuinbouw- en vakonderwijs. Oprichting van instellingen ter ontwikkeling van den arbeider.

Krachtige bevordering van de lichamelijke opvoeding.

8. TEN AANZIEN VAN HET CULTURELE LEVEN :

Bevordering van culturele vernieuwing en verheffing der cultuur tot de grootheid van de Gouden Eeuw. Begrip en waardering opwekken voor alle waarachtige uitingen der kunst, opdat de kunst en de kunstenaar hun rechtmatige plaats onder ons volk innemen.

Bevordering van de volkszang en van kennis van geschiedenis en zeden van steden en gewesten. Bescherming van de Nederlandse taal; oplossing van het spellingvraagstuk.

Bevordering van het Friese culturele leven. Erkenning van het Fries als taal van een belangrijke loot van de Nederlandse stam. Het Fries toelaten naast het Nederlands op de scholen in Friesland.

Nauwe wederkerige culturele betrekkingen en jeugduitwisseling van het Moederland met de Overzeese gebiedsdeelen, alsmede met Vlaanderen en Zuid-Afrika. Reconstructie van de perswereld. Nationaal omroepprogramma; op radiogebied behoud der geestelijke verscheidenheid.

Bevordering en bescherming van het Nederlandse landsschaps- en stedschoon.

9. TEN AANZIEN VAN DE OVERZEESSE GEBIEDSDELEN:

Terugkeer van Nederlands-Indië onder Nederlandse vlag.

Het is de taak van het Nederlandse volk alle krachten in te spannen voor de bevrijding van Nederlands-Indië.

Versterking van de Rijks-eenheidsgedachte. Aan Nederlands-Indië moet een meer zelfstandige positie worden verleend in het Rijksverband. Nieuwe economische betrekkingen tussen de Rijksdelen onderling. (Het overzeese programma is nog niet vastgesteld.)

De **Nationale Concentratie** heeft niet de begeerte de verwezenlijking van de bovengenoemde doeleinden als politieke partij na te streven, daar zij in de toekomst vorming van politieke groepeerings voorziet, aan welke zij gaarne de omzetting van deze programpunten in daden overlaat. Op de medewerking van alle leden der **Nationale Concentratie** kan worden staat gemaakt. Aangezien de **Nationale Concentratie** er vast van overtuigd is bij het afkondigen van haar program de tolk te zijn geweest van het Nederlandse volk in al zijn geledingen, acht zij het haar taak nauwlettend toe te zien op de uitvoering van deze punten. De **Nationale Concentratie** hoopt vurig, dat aan haar vernieuwingsarbeid op nationaal terrein parallel zal lopen een krachtige godsdienstige herleving.

De **Nationale Concentratie** stelt haar leden tot taak alle krachten in te zetten voor de verwezenlijking van alle punten van haar eigen werkprogram.

Concept Werkprogram Nationale Concentratie

1. De Nationale Concentratie zal voorzien in de behoefte aan een centraal orgaan, dat leiding zal geven bij de viering van nationale hoogtijdagen en bijzondere gedenkdagen, opdat zulks op gepaste, waarlijk nationale saamhorigheid tot uitdrukking kome.
2. De Nationale Concentratie rekent het tot haar taak onder haar leiding te komen tot vorming van een nationaal fonds ter hulpverlening bij nationale rampen en noden en ondersteuning en activering van culturele en andere nationale belangen.
3. De Nationale Concentratie ziet het als haar plicht leiding te geven bij de karaktervormende opvoeding in nationalen zin voor alle Nederlandse jongeren, nochtans met volkomen eerbiediging van de arbeid der principiële jeugdvorming. Zij denkt in dit verband aan het door haar ter hand te nemen „Lottawerk” der meisjes en jonge vrouwen, alsmede aan de stimulering der volkshogeschoolgedachte. Zij zal de jeugdherbergen een eigen plaats geven in onze gemeenschap.
4. De Nationale Concentratie zal tevens de praktische nationale arbeid der mannelijke en vrouwelijke jeugd stimuleren, waarvoor de grondslagen dienen te worden gelegd in een gezonde sportbeoefening, met vermindering van alle excessen, ter bereiking van een harmonische ontwikkeling van lichaam en geest.
5. De Nationale Concentratie zal alle werk op het nationale culturele terrein aanmoedigen en stimuleren, zoals het werk van de pers, de radio, de kunst op elk gebied, in al haar gezonde uitingen, en met name het werk van de volkszang als verheffend element der massa. In dit verband zal zij een scherp toezicht houden op alles wat zich op cultureel terrein aandient. Zij stelt zich tevens tot taak de mentor te zijn van alle jonge, veel belovende kunstenaars, opdat deze de hun toekomende plaats krijgen in ons Vaderland en daarbuiten.
6. De Nationale Concentratie zal er toe bijdragen, dat onze hernieuwde weermacht op zuiver nationale leest wordt geschoeid, gedragen door de sympathie van het gehele volk. Hierbij behoort tot uitdrukking te komen, dat niet alleen diploma's

de officiersrang open stellen, doch karakter en leidinggevend aanleg de doorslag geven bij de aanstelling, resp. bevordering tot officier, waardoor een gezonde geest zal ontstaan bij de troep.

7. De Nationale Concentratie zal de Rijkseenheidsgedachte steeds weer blijven inhameren in alle hoofden en harten der Nederlandse bevolking. Zij zal door vorming van Indië-kringen in het Moederland en Nederland-kringen in de Overzeese gebiedsdelen de wederkerige belangstelling in tact houden. Zij zal tevens door wederkerige uitwisseling liefde en waardering aankweken. Zij zal door pers, film, radio, enz. de banden, die de Rijksgebieden binden, verstevigen.
8. De Nationale Concentratie zal de belangstelling voor koopvaardij, marine en luchtvaart stimuleren en waarderen en wederzijds begrip tot stand brengen.
9. De Nationale Concentratie zal bevorderen de bestudering der Vaderlandse geschiedenis en van de geschiedenis, zeden en gewoonten van steden en gewesten.
10. De Nationale Concentratie zal haar krachtige medewerking verlenen aan de verdieping van de vriendschappelijke en culturele betrekkingen met Vlaanderen en Zuid-Afrika.

De Nationale Concentratie zal binnen haar rijen een krachtige doolbewuste, vastberaden jeugd vormen, welke de fakkel harer idealen zal blijven uitdragen.

De ijver zal nooit verslappen, de geest nimmer insluimeren, het vuur der liefde voor het Vaderland nimmer uitdoven.

Het Gebouw der **Nationale Wedergeboorte en herrijzenis** zij en blijve een bolwerk van solidariteit, welke in deze dagen is geboren onder bloedstorting van duizenden, die trouw tot in den dood hun leven hebben geofferd uit liefde voor hun land.

EEN VOLK DAT LEEFT, BOUWT AAN ZIJN TOEKOMST.

Door „De Nationale Concentratie” zijn herdrukt :

„De Wedergeboorte van het Koninkrijk” door Boisot.

„De gevaarlijke bocht” (twee voordrachten in de overgangstijd, gehouden door Kolonel Kuils en Boisot) uitgegeven door „Vrij Nederland.”

„Tien miljoen kinderen” (De opvoeding van de jeugd in het Derde Rijk) door Erika Mann.

S T A T U T E N.

van de vereeniging
VOLKSWEEERBAARHEID.

Goedgekeurd bij Kon.Besluit van 12 Februari 1900 No.45.
Gewijzigd bij Kon.Besluit van 24 October 1910 No.51,
en bij dat van 8 November 1921 No. 46,
en bij dat van 31 December 1928 No.70.

Artikel 1.

De vereeniging "Volksweerbaarheid" stelt zich ten doel, de weerbaarheid van het Nederlandsche volk in nationalen en vaderland-schen zin te ontwikkelen.

Artikel 2.

Naar dat doel wordt gestreefd door:

- a. het bevorderen van lichaams-oefeningen;
- b. het opwekken tot algemeene deelneming aan vrijwillige oefeningen in den wapenhandel;
- c. het bevorderen van schietoefeningen;
- d. het uitgeven van geschriften en het houden van openbare bijeenkomsten;
- e. alle andere wettige doeltreffende middelen.

Artikel 3.

De vereeniging is gevestigd te Utrecht.

Artikel 4.

Ieder Nederlander, zoowel man als vrouw, die tot het doel der vereeniging wil medewerken, het wettig staatsgezag erkent en 16 jaar oud is, wordt lid van de vereeniging door zich daartoe aan te melden bij het plaatselijk afdeeliningsbestuur of bij het hoofdbestuur. Men verbindt zich daardoor tot betaling eener jaarlijksche bijdrage, die men zelf bepaalt, doch waarvan het minimum bedrag wordt vastgesteld bij huishoudelijk reglement.

Het lidmaatschap eindigt door opzegging, door het niet betalen der jaarlijksche bijdrage; door het verlies van het Nederlandschap en door roeyement door de Algemeene Vergadering of door het betrokken Afdeeliningsbestuur, met recht van berceep op de Algemeene Vergadering.

Artikel 5.

Er is een hoofdbestuur, bestaande uit ten minste zeven leden, waaronder een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester.

Artikel 6.

De leden van het hoofdbestuur worden gekozen door de plaatselijke afdeelingen. Telkens na drie jaar treden zes dier leden af; zij zijn herkiesbaar.

Bij deze verkiezing brengt elke afdeeling een aantal stemmen uit, gelijk aan het aantal leden der afdeeling. Bij staking der stemmen beslist het lot.

Artikel 7.

Voor de eerste maal zal het hoofdbestuur bestaan uit de heeren: J.C.Fabius, Dr.B.C.Goudsmit, Dr.G.Kalff, H.J.P.A.Kiersch, T.Oly, Mr.C.J.Pekelharing, A.L.W.Seyffardt, Mr.H.Verkoouteren, W.van Waning, daartoe benoemd door de vergadering, den 13den Januari 1900 te Utrecht gehouden door de oprichters der vereeniging, met machtiging om het getal leden van dat hoofdbestuur, door toevoeging van andere personen, op ten hoogste vijftien te brengen.

Artikel 8.

Ten minste twintig leden kunnen zich tot een afdeeling vereenigen.

Op plaatsen waar geen afdeelingen zijn, kunnen door het hoofdbestuur correspondentschappen worden gevestigd.

Artikel 9.

De afdeelingen kiezen een eigen bestuur; zij stellen een plaatselijk reglement vast, dat niet in strijd mag zijn met deze statuten en dat ten blijke daarvan door het hoofdbestuur moet worden goedgekeurd.

Artikel 10.

De afdeelingen kunnen voor plaatselijke doeleinden hulp verkrijgen uit de algemeene kas.

Artikel 11.

De afdeelingen worden ter algemeene vergadering vertegenwoordigd door afgevaardigden, die voor elke afdeeling een aantal stemmen uitbrengen als in artikel 6 is bepaald.

Artikel 12.

De afdeelingsbesturen zenden telken jare in de maand Maart het in artikel 16 bedoelde vierde deel der contributiën over het afgelopen jaar, benevens een kort verslag van hetgeen in dat jaar door de afdeeling is verricht, aan het hoofdbestuur.

Artikel 13.

In de algemeene vergaderingen worden alle besluiten, ook tot wijziging der statuten, genomen bij meerderheid van stemmen; bij staking der stemmen wordt een voorstel geacht te zijn verworpen.

Besluiten van algemeen belang kunnen, op initiatief van het hoofdbestuur door een referendum in het orgaan "Allen Weerbaar" tot stand worden gebracht.

Artikel 14.

Het hoofdbestuur roept ten minste eens in de twee jaar en verder wanneer het dit noodig acht, of wanneer tien of meer afdeelingen er schriftelijk om vragen, een algemeene vergadering bijeen.

Het hoofdbestuur wendt zich, zoo dikwijls het zulks noodig acht, uit naam der vereeniging tot het hoofd van den staat, rijks-, provinciale- of gemeentebesturen, civiele of militaire autoriteiten.

Artikel 15.

Het hoofdbestuur stelt een huishoudelijk reglement vast ter regeling zijner werkzaamheden. De leden van het hoofdbestuur genieten reis- en verblijfkosten. Het hoofdbestuur doet op de algemeene vergaderingen, in artikel 14 genoemd, verantwoording van zijn geldelijk beheer over het laatst afgelopen één- of tweejarig tijdvak.

Artikel 16.

De algemeene kas trekt hare inkomsten uit het één vierde deel der plaatselijke jaarlijksche bijdragen en uit aan de vereeniging in haar geheel geschonken gelden.

Artikel 17.

Het vereenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Artikel 18.

De vereeniging is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaren, te rekenen van den 13den Januari 1900.

Bij het verstrijken van genoemd tijdvak wordt de vereeniging opnieuw aangegaan voor den tijd van 29 jaren, alzoo eindigende op 31 December 1957.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de leden-oprichters, gehouden te Utrecht den 13den Januari 1900.

Namens het Hoofdbestuur,

De Secretaris,
A.L.W.Seyffardt.

De Voorzitter,
Dr.G.Kalff.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT VAN HET HOOFDBESTUUR, INGEVOLGE ARTIKEL 15
DER STATUTEN.

Artikel 1.

De werkzaamheden met betrekking tot den gewonen gang van zaken zijn opgedragen aan het Dagelijksch Bestuur, bestaande uit den Voorzitter, den Secretaris en den Penningmeester.

Het Dagelijksch Bestuur is gemachtigd alles te verrichten wat voor de belangen der Vereeniging noodig is, mits zulks door alle drie de leden is goedgekeurd. Kan men niet tot eenstemmigheid komen, dan moet de beslissing van het geheele Hoofdbestuur hetzij schriftelijk, hetzij mondeling in de eerstvolgende bestuursvergadering worden ingeroepen.

Artikel 2.

De overige leden van het Hoofdbestuur behartigen de belangen der Vereeniging in het algemeen en ieder voor zich meer bepaald in de provincie en in de omgeving waar zij wonen.

Artikel 3.

De Voorzitter roept zoo dikwijls hij zulks wenschelijk acht de leden van het Hoofdbestuur ter vergadering samen; die vergadering wordt in den regel te Utrecht gehouden.

Artikel 4.

Indien vijf der leden van het Hoofdbestuur zulks schriftelijk en met opgave van redenen aan den Voorzitter verzoeken, is deze gehouden binnen vier weken nadat dit verzoek bij hem is ingekomen, de leden van het Hoofdbestuur ter vergadering bijeen te roepen.

Artikel 5.

De Voorzitter geeft den leden in niet spoedeisende gevallen, minstens 21 dagen te voren kennis van datum en plaats eener door hem bijeenteroepen vergadering van het Hoofdbestuur met voorloopige agenda.

Artikel 6.

Leden van het Hoofdbestuur, die voorstellen in die vergadering willen doen, moeten die uiterlijk zes dagen na de ontvangst van de voorloopige agenda schriftelijk aan den Voorzitter inzenden, die deze voorstellen dan op de agenda brengt.

Artikel 7.

De definitieve oproeping ter vergadering met c.q. aangevalde agenda en de oproeping tot een spoedeisende vergadering geschiedt minstens vier dagen van te voren. Niet op de agenda voorkomende voorstellen kunnen slechts dan in behandeling worden genomen als minstens 3/4 der ter vergadering aanwezige leden zulks goedkeurt.

Artikel 8.

De rooster van aftreding van de leden van het Hoofdbestuur in gevolge Artikel 6 der Statuten wordt door loting vastgesteld.

Artikel 9.

Reis- en verblijfkosten worden aan de leden van het Hoofdbestuur door den Penningmeester vergoed ten bedrage van hetgeen werkelijk is uitgegeven.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Hoofdbestuur der Vereeniging "Volksweerbaarheid" den 7den April 1900.

De Secretaris:
A.L.W.Seyffardt.

De Voorzitter:
Dr.G.Kalff.

CONCEPT - PROGRAM

DER NEDERLANDSCHE BEWEGING TOT NATIONALE
CONCENTRATIE EN VERNIEUWING.

Het is niet nodig te hopen om te beginnen,
noch te slagen om vol te houden.
Willem van Oranje.

De Nationale Concentratie is een uit het Nederlandse volk voortgekomen vernieuwingsbeweging.

Zij stelt zich op Christelijke en zuiver Nederlandse, democratische grondslag.

Leidend beginsel: samenbundeling van alle krachten der natie, onder leiding van Oranje, tot de wederopbouw van de Nederlandse Staat en vernieuwing van het Nationale leven, in overeenstemming met ons volkskarakter.

H.M. Koningin Wilhelmina heeft herhaalde malen ons geheele volk aangespoord zich toe te bereiden voor de nieuwe tijd.

De Nationale Concentratie roept op grond daarvan alle Nederlanders, in het bijzonder de jongeren, op, en onbastauchtig en energiek mede te werken aan de verwezenlijking van de navolgende doeleinden.

(Hoewel het onmogelijk is om onder de huidige omstandigheden een gesloten en onherroepelijk program der natie aan te bieden, heeft de Nationale Concentratie gevolg gegeven aan de wens van velen, puntsgewijs haar doeleinden uiteen te zetten.)

1. ALGEMEEN:

Versterking der Nationale saamhorigheid en der Rijkseenheid. Volledige vrijheid van godsdienst en geweten. Bevordering der Zondagrust. Handhaving van het recht. Activering en instandhouding van de volksbelangenstelling voor de nationale taken. In alle levenskringen doorvoering van het soevereiniteitsbeginsel en der organische gemeenschapsgedachten. Persoonlijk belang ondergeachikt aan de belangen der samenleving.

2. TEN AANZIEN VAN DE KOMENDE VREDE:

Deelneme van Nederland als gelijkberechtigd lid aan de komende vredesconferentie; erkoming van de Nederlandse rechten en aanspraken. Ongeschonden behoud van ons Rijkgebied. Mederwerking van Nederland aan het oprichten en instandhouden van een internationaal contact en een internationaal gerecht, dat zijn beslissingen door kan voeren met militaire en economische machtsmiddelen. Vriendschappelijke betrekkingen van ons Rijk met andere mogendheden.

3. TEN AANZIEN VAN DE NATIONALE VEILIGHEID

Bouw van een sterke, nationale weermacht, die steunt op de sympathie der natie.
Zuivering en coördinatie der Nederlandse politie.
Wijziging en krachtige uitvoering van de naturalisatie en vreemdelingenwetgeving.
Behoud der persoonbewijzen.

4. TEN AANZIEN VAN HET NIEUWE STAATSBESTEL:

Bij de komende grondwetswijziging zal de positie der Kroon moeten worden bevestigd en versterkt; voorts moeten o.a. grotere bevoegdheden worden verleend aan de Raad van Ministers, opdat, uiteraard zonder een zweem van dictatuur, krachtig en besluitvaardig geregeerd en het gezag onder alle omstandigheden gehandhaafd zal worden. Ter bereiking van het gezonde evenwicht tussen en harmonische samenwerking van en in het politieke en maatschappelijke leven, wijziging van het statuut der Staten-Generaal; behoud van een door het volk gekozen volksvertegenwoordiging en instelling van een maatschappelijke kamer. Opstelling van een nationaal plan voor een reeks van jaren. Op alle terreinen inschakeling van deskundigen. Grondige zuivering van alle publieke diensten en bedrijven.

5. TEN AANZIEN VAN HET SOCIAAL - ECONOMISCH LEVEN:

Onder aanvaarding van de leiding en de steun van de Staat worde binnen de kringen van de maatschappelijke kamer der Staten-Generaal het sociale en economische leven overeenkomstig de organische gemeenschapsgedachte tot ontwikkeling gebracht; daartoe moeten de bedrijfsorganisatie en de vakorganisatie worden hersteld en uitgebouwd, opdat, op de grondslag van sociale rechtvaardigheid, de volkswelvaart opbloei.

Erkenning van de particuliere eigendom en bevordering van het particulier initiatief. Stellen van ideale tegenover de materialistische en egoïstische levenshouding.

Iedere Nederlander, die tot werken in staat is, heeft het recht en de plicht tot arbeid. De beloning van deze arbeid moet het hem mogelijk maken zijn gezin op behoorlijke wijze te verzorgen.

Herstel en bevordering der Nederlandse Industrie, Handel, Scheepvaart en Visscherij.

Snelle uitbreiding van de Nederlandse vee- en pluimveestapel

Versterking van de landbouw door goede prijs- en grondpolitiek.

Bijzondere aandacht voor de tuinbouw.

Bestrijding van de voor het algemeen belang schadelijke bedrijfsconcentratie. Herstel en bescherming van de middenstand. Waardering voor de functie van den middenstander.

Snel herstel van een normaal verkeer. Wederopbouw en bevordering der burgerlijke luchtvaart.

Wederopbouw van alle door het oorlogsgeweld vernielde objecten, welke ook in de toekomst bestaansrecht hebben.

Bevordering van snelle bouw van nieuwe woningen. De Nederlandse bouwmeesters moeten het zich hierbij tot taak stellen bij de bouw vorm te geven, aan de nieuwe geest, die ons volk bezielt.

Krachtige maatregelen ter voorkoming en bestrijding van werkloosheid. Ontwikkeling der Nederlandse arbeidswetgeving.

Tegengaan van de beroepsarbeid der gehuwde vrouw.

Bescherming der daarvoor in aanmerking komende beroepen.

Uitbreiding van onze sociale wetgeving, o.a. ten aanzien van ouden van dagen en invaliden.

Behoorlijke zorg voor de nagelaten betrekkingen van gevallen voor het Vaderland, voor oorlogsgewonden en anderen, die tengevolge van het verblijf in krijgsgevangenschap, gevangenis en concentratiekamp lichamelijk en/of geestelijk letsel hebben bekomen, waardoor het hun of geheel of gedeeltelijk onmogelijk is, in het onderhoud van hen-zelf en hun gezin te voorzien.

Herziening van de financiële zorg voor diegenen, die in het verleden hun Vaderland dienden, resp. hun nagelaten betrekkingen.

Instellingen van een departement voor volksgezondheid, met als taak vooruitziende, permanente zorg voor de gezondheid

van het Nederlandse volk. Onder leiding van dit departement drastische bestrijding van besmettelijke ziekten en gevolgen van ondervoeding in oorlogstijd. De beoefening der weldadigheid moet in de eerste plaats worden overgelaten aan kerkelijke en particuliere instellingen. Voortgaande drooglegging en in-cultuur-brenging van daarvoor in aanmerking komende gebieden.

6. TEN AANZIEN VAN RECHT EN MORAAAL:

Herstel van de onafhankelijkheid der Nederlandse rechtspraak
Versterking van het huwelijks- en gezinsleven.
Bestrijding van de zedenverwildering. Bestrijding van drankmisbruik.
Bestrijding van verkeerde stromingen en denkbeelden.
Bestrijding van de geest van vervalsing en bedrog.

7. TEN AANZIEN VAN DE JEUGD, OPVOEDING, ONDERWIJS EN ONTWIKKELING:

De verantwoordelijkheid voor de opvoeding berust bij de ouders.
Het onderwijs moet een meer nationaal karakter dragen en meer gericht zijn op de levenspraktijk: inzicht en karakter dienen voor perate kennis te gaan.
Overheidssteun aan begeefde minder- en onbemiddelde leerlingen.
Vernieuwing van ons universiteitsleven en bevordering der vrije Nederlandse wetenschapsbeoefening.
Bevordering en uitbreiding van het schippers-onderwijs. Bevordering en uitbreiding van land-, tuinbouw- en vakonderwijs.
Oprichting van instellingen ter ontwikkeling van den arbeider.
Krachtige bevordering van de lichamelijke opvoeding.

8. TEN AANZIEN VAN HET CULTUREELE LEVEN:

Bevordering van culturele vernieuwing en verheffing der cultuur tot de grootheid van de Gouden Eeuw. Begrip en waardering opwekken voor alle waarachtige uitingen der kunst, opdat de kunst en de kunstenaar hun rechtmatige plaats onder ons volk innemen.
Bevordering van de volkszang en van kennis van geschiedenis en zeden van steden en gewesten. Bescherming van de Nederlandse taal; oplossing van het spellingvraagstuk.
Bevordering van het Friese culturele leven. Erkennung van het Fries als taal van een belangrijke loot van de Nederlandse atam. Het Fries toelaten naast het Nederlands op de scholen in Friesland.
Nauwe wederkerige culturele betrekkingen en jeugduitwisseling van het Noorderland met de Overzeese gebiedsdeelen, alsmede met Vlaanderen en Zuid-Afrika. Reconstructie van de perawereld. Nationaal omroepprogramma; op radiogebied behoud der geestelijke verscheidenheid.
Bevordering en bescherming van het Nederlandse landschaps- en stedenschoon.

9. TEN AANZIEN VAN DE OVERZEESSE GEBIEDSDELEN:

Terugkeer van Nederlands-Indië onder Nederlandse vlag. Het is de taak van het Nederlandse volk alle krachten in te spannen voor de bevrijding van Nederlands-Indië.
Versterking van de Rijkseenheidgedachte. Aan Nederlands-Indië moet een meer zelfstandige positie worden verleend in het Rijkverband. Nieuwe economische betrekkingen tussen de Rijkdelen onderling. (Het overzeese programma is nog niet vastgesteld.)

De Nationale Concentratie heeft niet de begeerte de verwezenlijking van de bovengenoemde doeleinden als politieke partij na te streven, daar zij in de toekomst vorming van politieke groepeerings voorziet, aan welke zij gaarne

de omzetting van deze programapunten in daden overleest. Op de medewerking van alle leden der Nationale Concentratie kan worden staat gemaakt. Aanhalen de Nationale Concentratie er vast van overtuigd is bij het afkondigen van haar program de tolk te zijn geweest van het Nederlandse volk in al zijn geldingen, acht zij het haar taak nauwlettend toe te zien op de uitvoering van deze punten. De Nationale Concentratie hoopt vurig, dat een haar vernieuwingsarbeid op nationaal terrein parallel zal lopen een krachtige gedenkwaardige herleving.

De Nationale Concentratie stelt haar leden tot taak alle krachten in te zetten voor de verwezenlijking van alle punten van haar eigen werkprogram.

CONCEPT WERKPROGRAM NATIONALE CONCENTRATIE

1. De Nationale Concentratie zal versien in de behoefte aan een centraal orgaan, dat leiding zal geven bij de viering van nationale feestdagen en bijzondere gedenkdagen, opdat zulks op gerechte, werkelijk nationale saamhorigheid tot uitdrukking komt.
2. De Nationale Concentratie rekent het tot haar taak onder haar leiding te komen tot vorming van een nationaal fonds ter hulpverlening bij nationale rampen en noden en ondersteuning en activering van culturele en andere nationale belangen.
3. De Nationale Concentratie ziet het als haar plicht leiding te geven bij de karaktervormende opvoeding in nationaalen zin voor alle Nederlandse jongeren, nochtans met volkomen eerbiediging van de arbeid der principiële jeugdvorming. Zij denkt in dit verband aan het door haar ter hand te nemen "Lottawerk" der meisjes en jonge vrouwen, alsmede aan de stimulering der volkshogeschoolgedachte. Zij zal de jeugherbergen een eigen plaats geven in onze gemeenschap.
4. De Nationale Concentratie zal tevens de praktische nationale arbeid der mannelijke en vrouwelijke jeugd stimuleren, waarvoor de grondslagen dienen te worden gelegd in een gezonde sportbeoefening, met vermindering van alle excessen, ter bereiking van een harmonische ontwikkeling van lichaam en geest.
5. De Nationale Concentratie zal alle werk op het nationale culturele terrein aanmoedigen en stimuleren, zoals het werk van de pers, de radio, de kunst op elk gebied, in al haar gezonde uitlagen, en met name het werk van de volkszang als verheffend element der ziele. In dit verband zal zij een scherp toezicht houden op alles wat zich op cultureel terrein voordoet. Zij stelt zich tevens tot taak de mentor te zijn van alle jonge, veel belovende kunstenaars, opdat dese de hun toekomstige plaats krijgen in ons Vaderland en daarbuiten.
6. De Nationale Concentratie zal er toe bijdragen, dat onze herwinde woeracht op zuiver nationale leest wordt geschoeid, gedragen door de sympathie van het gehele volk. Hierbij behoort tot uitdrukking te komen, dat niet alleen diploma's de officierering open stellen, doch karakter en leidinggevende aanleg de doorslag geven

bij de aanstelling, resp. bevordering tot officier, waardoor een gezonde geest zal ontstaan bij de troep.

7. De Nationale Concentratie zal de Rijks eenheidsgedachte steeds weer blijven inhameren in alle hoofden en herten der Nederlandse bevolking. Zij zal door vorming van Indië-kringen in het Moederland en Nederland-kringen in de Overzeese gebiedsdelen de wederkerige belangstelling in tact houden. Zij zal tevens door wederkerig uitwisseling liefde en waardering aanwaken. Zij zal door pers, film, radio enz. de banden, die de Rijksgebieden binden, versterken.

8. De Nationale Concentratie zal de belangstelling voor de koopvaardij, marine en luchtvaart stimuleren en waarderen en wederzijds begrip tot stand brengen.

9. De Nationale Concentratie zal bevorderen de bestudering der Nederlandse geschiedenis en van de geschiedenis, zeden en gewoontes van steden en gewesten.

10. De Nationale Concentratie zal haar krachtige medewerking verlenen aan de vriendschappelijke en culturele betrekkingen met Vlaanderen en Zuid-Afrika.

De Nationale Concentratie zal binnen haar rijen een krachtige doelbewuste, vastberaden jeugd vormen, welke de fakkel harer idealen zal blijven uitdragen.

De ijver zal nooit verslappen, de geest nimmer insluimeren, het vuur der ijde voor het vaderland nimmer uitloven.

Het gebouw der Nationale Wedergeroorte en herrijzenis zij en blijf een bolwerk van solidariteit, welke in deze dagen is geboren onder bloedstorting van duizenden, die trouw tot in den dood hun leven hebben geofferd uit liefde voor hun land.

EEN VOEL DAT LEeft, DOET AAN ZIJN TOEKOMST.

Door "De Nationale Concentratie" zijn herdrukt:

"De Wedergeroorte van het Koninkrijk" door Boicot.

"De geveerlijke tocht" (twee voordrachten in de overgangstijd, gehouden door Kolonel Eulis en Boicot) uitgegeven door "Vrij Nederland".

"Tien miljoen kinderen" (De opvoeding van de jeugd in het Derde Rijk) door Erika Mann.